

dosarul nr.3ra-1505/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (O. Melniciuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Buhnaci, L. Pruteanu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tașlic Lilia împotriva Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la calcularea și achitarea indemnizației de maternitate și a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat de Tașlic Lilia, s-a casat hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău în partea respingerii pretenției privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) de a stabili, calcula și achita Lilliei Tașlic indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, și în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, în partea casată s-a pronunțat o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă:

La 16 septembrie 2016, Tașlic Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la calcularea și achitarea indemnizației de maternitate și a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 14 septembrie 2012 s-a căsătorit cu Tașlic Nestor – Artur. În perioada căsătoriei, la 31 mai 2016 s-a născut XXXXX.

A menționat reclamanta că nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului, Tașlic Nestor – Artur, care la rândul său, activează în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră.

La 22 iulie 2016, a depus cerere către angajatorul soțului – Departamentul Poliției de Frontieră, prin care a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate și indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani, însă prin răspunsul pârâtei din 18 august 2016 i-a fost refuzat, din motiv că obligația de a achita indemnizația pentru concediul de maternitate și indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani îi revine Casei Naționale de Asigurări Sociale.

În opinia reclamantei, răspunsul pârâtului este ilegal, deoarece contravine prevederilor art. 123, 124 alin. (1) și (2) din Codul muncii, ale Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și ale Legii privind sistemul public de asigurări sociale.

A indicat reclamanta că pârâtul interpretează abuziv prevederile legii ca fiind una discriminatorie și consideră că nejustificat este privată de valorificarea deplină a unui drept recunoscut de lege.

La fel, a menționat că prin acțiunile sale ilegale pârâtul i-a provocat suferințe psihice, cauzându-i un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 10 000 de lei.

Astfel, reclamanta a solicitat obligarea Departamentului Poliției de Frontieră de a stabili, calcula și achita indemnizația de maternitate, indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, precum și încasarea din contul Departamentului Poliției de Frontieră în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 6000 de lei (f.d.4-9, V. I).

Prin hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Râșcani mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Tașlic Lilia s-a admis parțial.

Departamentul Poliției de Frontieră a fost obligat de a-i stabili, a-i calcula și a-i achita reclamantei Tașlic Lilia indemnizația de maternitate în legătură cu nașterea copilului XXXXX.

S-au încasat de la Departamentul Poliției de Frontieră în beneficiul reclamantei cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 1800 de lei.

În rest, pretențiile din cererea de chemare în judecată privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră de a stabili, calcula și achita reclamantei indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor până la vârsta de trei ani, repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 10 000 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1800 de lei, au fost respinse ca fiind nefondate (f.d.68, V. I).

Prin decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de către Departamentul Poliției de Frontieră și de către Tașlic Lilia și s-a menținut hotărârea primei instanțe (f.d.125, V. I).

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, s-a admis recursul declarat de către Tașlic Lilia și s-a casat decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău în partea respingerii pretenției privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) de a stabili, calcula și achita reclamantei Tașlic Lilia indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, și în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei în aceste părți spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În rest, decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a menținut (f.d. 167-177).

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 10 iulie 2018 a admis apelul declarat de Tașlic Lilia, a casat hotărârea din 23 decembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, în partea respingerii pretenției privind obligarea Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) de a stabili, calcula și achita reclamantei Tașlic Lilia indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, și în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, în partea casată a pronunțat o hotărâre nouă prin care a obligat Departamentul Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) de a stabili, calcula și achita în cuantumul prevăzut de lege, Lileei Tașlic, indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor, până la vârsta de trei ani, la locul de muncă a soțului Tașlic Nestor - Artur, la întreținerea căreia se află. Totodată, a decis încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră în beneficiul Lileei Tașlic, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6000 de lei.

În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut fără modificări (f.d. 197-206).

La 13 septembrie 2018 și la 20 septembrie 2018, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Tașlic să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului declarat, recurentul a notat că, la soluționarea litigiului dat, în partea încasării indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani din contul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, instanța de apel eronat a aplicat prevederile pct. 6 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă. Or, în pct. 6 din Regulamentul menționat, este prescris dreptul persoanei la indemnizația pentru concediul medical în cazul pierderii calității de asigurat pe motivul lichidării unității sau încetării activității angajatorului persoană fizică, reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate, etc.

Actul normativ menționat nu reglementează modul de stabilire și de plată a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, fapt confirmat prin pct. 12 al acestuia.

În opinia recurentului, instanța de apel a aplicat în mod eronat analogia legii și a dreptului (prevederile Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului) care nu se răsfrâng în privința polițiștilor de frontieră, drepturile cărora sunt reglementate prin legea specială și anume prin Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

A menționat că, pentru a beneficia de concediul pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani, este necesar ca solicitantul să se afle în raporturi de muncă cu angajatorul, însă, la caz, în raporturile de muncă se află soțul intimatei (funcționarul public cu statut special) dar nu intimata.

Astfel, intimata nu poate beneficia de concediul pentru îngrijirea copilului și ca urmare de indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la atingerea vârstei de trei ani (achitată unei persoane asigurate), dar, având statut de persoană neasigurată, poate beneficia de indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la atingerea

vârstei de 1,5/2 ani potrivit pct. 31 și 4 lit. b) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, care se stabilește și se achită de către Casa Națională de Asigurări Sociale, potrivit normelor generale.

La fel, recurentul a reiterat argumentele expuse în susținerea cererii de apel.

Prin referința depusă la 06 noiembrie 2018, Lilia Tașlic a menționat că recursul înaintat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, conține obiecțiile de fapt și de drept care deja au constituit obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare, temei din care a solicitat a fi considerat inadmisibil.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces în data de 13 august 2018 (f.d. 207, V. I). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus la data de 13 septembrie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în

care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurentului precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurentul a avut posibilitatea de a fi auzit de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de

Taşlîc Lilia împotriva Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la calcularea și achitarea indemnizației de maternitate și a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de trei ani, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan